

ឆ្នាំទី ៧ លេខ ៧១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៨

ការចេញផ្សាយរបស់វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា
A Publication of the Cambodian Agricultural Research and Development Institute

ពេលវេលានៃការច្រូតកាត់

គ្រាប់ស្រូវផ្សំឡើងដោយអំប្រើយ៉ុង សាច់គ្រាប់ និងសម្បកគ្រាប់ (អង្កាម)។ ដើមស្រូវដុះចេញពីអំប្រើយ៉ុង ដោយប្រើប្រាស់សារធាតុចិញ្ចឹមដែលមាននៅក្នុងសាច់គ្រាប់។ ដូច្នោះគ្រាប់ស្រូវទុំនៅពេលដែលអំប្រើយ៉ុងពេញរូបរាង និងសារធាតុចិញ្ចឹមត្រូវបានប្រមូលផ្តុំ នៅក្នុងសាច់គ្រាប់ពេញលេញ។ ជាទូទៅ នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដាំដុះល្អ គ្រាប់ស្រូវទុំល្អនៅក្នុងរយៈពេល ២៧ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីចេញផ្កាស្រុះ ប៉ុន្តែរយៈពេលនេះអាចប្រែប្រួលទៅតាមដីជាតិដី ពន្លឺ និងស្ថានភាពទឹក ដែលមានសភាពខុសៗគ្នារវាងស្រែមួយទៅស្រែមួយទៀត។ ដូច្នោះហើយបានជាការកំណត់សភាពគ្រាប់ទុំ គឺជាការចាំបាច់សម្រាប់ធ្វើការច្រូតកាត់។

ការខាតបង់ដោយច្រូតកាត់គ្រាប់ស្រូវទុំស្ទើរ

គ្រាប់ស្រូវទុំស្ទើរ មានអំប្រើយ៉ុងមិនទាន់ពេញរូបរាងល្អ សាច់គ្រាប់មិនទាន់មានសារធាតុចិញ្ចឹមគ្រប់គ្រាន់ ដែលធ្វើឲ្យសាច់គ្រាប់មានសភាពទន់ និងមិនជ្រាល្អតាមលក្ខណៈពូជ។ គ្រាប់ស្រូវប្រភេទនេះ នៅពេលយកទៅកិន នឹងបណ្តាលឲ្យមានការបាត់បង់អង្ករសប្រមាណ ២ គ.ក្រ និងអង្ករដើម ប្រមាណ ៥,៥ គ.ក្រ ធៀបជាមួយគ្រាប់ស្រូវទុំល្អក្នុងបរិមាណស្រូវកិន ១០០ គ.ក្រ។

ការខាតបង់ដោយច្រូតកាត់គ្រាប់ស្រូវទុំជ្រុល

គ្រាប់ពូជស្រូវទុំជ្រុលមានដំណុះគ្រាប់ ៨ ភាគរយ ទាបជាងគ្រាប់ពូជស្រូវទុំល្អ។ គ្រាប់ស្រូវទុំជ្រុលមានសាច់គ្រាប់ប្រេះច្រើន ហើយជ្រុះច្រើន ងាយបាក់នៅពេលបោកបែន។ គ្រាប់ស្រូវ ដែលមានសាច់គ្រាប់ប្រេះ ឬបាក់នេះ ថ្វីបើនៅពេលកិនបានអង្ករសក្នុងបរិមាណប្រហាក់ប្រហែលគ្រាប់ស្រូវទុំល្អមែន តែចំពោះបរិមាណអង្ករដើមវិញ គឺអាចទាបជាងគ្រាប់ស្រូវទុំល្អរហូតដល់ ៨ គ.ក្រ ក្នុងបរិមាណកិន ១០០ គ.ក្រ។

ក៏ដូចគ្នាដែរចំពោះគ្រាប់ពូជស្រូវ គឺមិនមានភាពខុសគ្នាចំពោះអត្រាដំណុះ តែចំពោះដើមស្រូវ ឬសំណាបដែលដុះលូតលាស់ល្អវិញ មានបរិមាណគឺទាបជាងគ្រាប់ពូជស្រូវទុំល្អរហូតដល់ ១០-១៥ ភាគរយ។ នេះក៏ព្រោះតែថាសាច់គ្រាប់បាក់ បណ្តាលឲ្យដើមស្រូវ ឬសំណាប មិនមានសារធាតុចិញ្ចឹមគ្រប់គ្រាន់ នាពេលដុះលូតលាស់ដំបូង។ ដោយកសិករភាគច្រើនមិនអាចគ្រប់គ្រងលក្ខខណ្ឌដាំដុះដំណាំស្រូវឲ្យបានល្អ ដូចនេះការកំណត់រយៈពេលទុំ ២៧ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីស្រូវចេញផ្កាស្រុះ គឺមិនសូវត្រឹមត្រូវទេ។ ក្នុងករណីនេះ ការកំណត់សភាពទុំល្អតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង គឺជាការចាំបាច់។ ការកំណត់នេះអាចធ្វើឡើងតាមវិធីសាស្ត្រពីរយ៉ាង ទៅតាមលទ្ធភាពរបស់កសិករ ដូចខាងក្រោម។

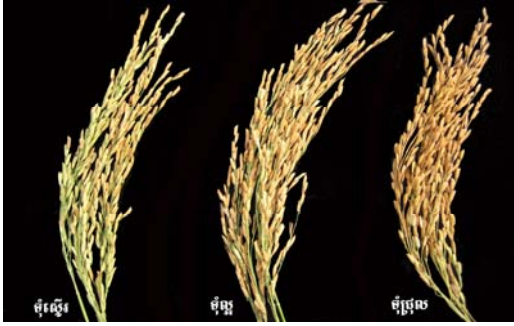
ការកំណត់តាមឧបករណ៍វាស់សំណើម

សំណើមគ្រាប់ស្រូវដែលទុំល្អ គឺមានពី ២១ ទៅ ២៥ ភាគរយ។ ចំពោះគ្រាប់ស្រូវដែលមានសំណើមទាបជាង ២១ ភាគរយ គឺជាប្រភេទគ្រាប់ស្រូវដែលទុំជ្រុល ហើយគ្រាប់ស្រូវដែលមានសំណើមខ្ពស់ជាង ២៥ ភាគរយ គឺជាប្រភេទគ្រាប់ស្រូវដែលទុំស្ទើរ។

ការកំណត់ដោយពិនិត្យសភាពកូរស្រូវ

ជាទូទៅ កូរស្រូវដែលមានគ្រាប់ទុំល្អ គឺជាកូរស្រូវដែលមានគ្រាប់ចាប់ពីពាក់កណ្តាលកូរឡើងទៅមានពណ៌លឿងទុំចាស់ និងគ្រាប់ពេញពាក់កណ្តាលកូរចុះក្រោមមានពណ៌លឿងទុំស្រាល ហើយគ្រាប់ស្តុកវិញ មានពណ៌ស្លាបសេកចាស់។ ចំពោះកូរស្រូវដែលទុំជ្រុល មានគ្រាប់ដាក់ផ្នែកខាងគល់កូរពណ៌លឿងទុំចាស់ និងគ្រាប់ស្តុកមានពណ៌លឿងទុំប្រផេះ។ ចំពោះកូរស្រូវដែលទុំស្ទើរមានគ្រាប់ដាក់ផ្នែកគល់កូរពណ៌ស្លាបសេកចាស់ និងគ្រាប់ស្តុក ពណ៌បៃតងចាស់។

តារាងសង្ខេបការកំណត់សភាពស្រូវទុំ

សភាពទុំ	សំណើមគ្រាប់ (%)	ពណ៌គ្រាប់ដាក់ក្នុងកូរ		ពណ៌គ្រាប់ស្តុកក្នុងកូរ
		ពាក់កណ្តាលខាងលើ	ពាក់កណ្តាលខាងក្រោម	កណ្តាលខាងក្រោម
ទុំស្ទើរ	ខ្ពស់ជាង ២៥	លឿងទុំស្រាល	ស្លាបសេកចាស់	បៃតងចាស់
ទុំល្អ	២១-២៥	លឿងទុំចាស់	លឿងទុំស្រាល	ស្លាបសេកចាស់
ទុំជ្រុល	<២១	លឿងទុំចាស់	លឿងទុំចាស់	លឿងទុំប្រផេះ

កំណត់សម្គាល់

- ការកំណត់គ្រាប់ស្រូវទុំល្អ ដើម្បីច្រូតកាត់ដោយឧបករណ៍វាស់សំណើមក្តី ដោយពិនិត្យសភាពកូរស្រូវក្តី ត្រូវធ្វើច្រើនកន្លែង ទៅតាមសភាពទុំ និងទំហំដីស្រែ។
- ក្នុងករណីដែលស្រូវទុំស្រុះគ្នា ការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រកំណត់សម្រាប់កូរស្រូវទាំងអស់ គឺជាការត្រឹមត្រូវ។
- ក្នុងករណីដែលកូរស្រូវទុំមិនស្រុះគ្នា ឬបណ្តើរកូន ត្រូវច្រូតកាត់នៅពេលដែលកូរស្រូវ ៨៥-៩០ ភាគរយ មានសភាពទុំល្អ ចំណែក ១០-១៥ ភាគរយទៀត មានសភាពទុំស្ទើរ។

ប្រការគួរចងចាំ

- បើសិនជាអាចធ្វើបាន ត្រូវបង្វែរទឹកស្រែបន្ទាប់ពីស្រូវចេញផ្កាស្រុះ និងបានរយៈពេលពី ១៧-២០ ថ្ងៃ។
- ចៀសវាងច្រូតកាត់ស្រូវបន្ទាប់ពីភ្លៀងរួចភ្លាមៗ។
- ការហាលកណ្តាប់ក្នុងស្រែ ត្រូវចៀសវាងកុំឲ្យកណ្តាប់ត្រូវទឹក។
- ត្រូវប្រញាប់បោកបែន ហាល សម្អាត និងទុកដាក់បន្ទាប់ពីច្រូតរួច។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទាក់ទង ការិយាល័យវិស្វកម្មកសិកម្ម មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល និងព័ត៌មាន ការិយាល័យផែនការ សហប្រតិបត្តិការ និងពាណិជ្ជកម្ម នៃវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៅតាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ ៣ សង្កាត់ប្រទេ្ស ខណ្ឌដង្កោ ភ្នំពេញ ឬតាមប្រអប់សំបុត្រលេខ ០១ ភ្នំពេញ

ទូរស័ព្ទលេខ៖ (៨៥៥-២៣) ៦៣១៩ ៦៩៣-៤
 ទូរអគ្គី៖ sbunna@cardi.org.kh
 តេឡេក្រាម៖ www.cardi.org.kh
 អ៊ីម៉ែល៖ trin@cardi.org.kh
 អ៊ីម៉ែល៖ hunyadana@cardi.org.kh